

Dr. Litresits András

A Kúria 3/2017. (XI.28.) KMK véleménye és a Ve. 233. § (1) bekezdés és az AB Ügyrend 71. § (4a) bekezdése alapján e-aláírt PDF fájl és e-mail útján
E-mail: valasztas@fovib.birosag.hu és szirmain@fovib.birosag.hu
t. Fővárosi Ítéltábla útján

4. FŐVÁROSI ÍTÉLTÁBLA	
KEZDŐIRATON:
BEJELETT:	2019 SZEPT 24.
PÉLDÁNY: FELZET:
MELLÉKLET: KÖZTUK:
ÜGYSZÁM:
UTÓIRATON:	50024/19

Ügyszám: 1.Pk.50.024/2019/2.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

104

13.

Alulírott dr. Litresits András ügyvéd (Litresits Ügyvédi Iroda; székhely: [REDACTED])

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED] a korábban már csatolt ügyvédi meghatalmazás alapján képviselt [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED] indítványozó képviseletében eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

nyújtok be, amelynek keretében indítványozom, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg, hogy a **Fővárosi Ítéltábla 1.Pk.50.024/2019/2. számú végzése** a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény (a továbbiakban: Övjt) 8. § (1) bekezdésének szűk avagy megszorító értelmezésével sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésében elismert és (4) bekezdésében védett alapvető jogát (ún. passzív választójogát), ezért az alaptörvény-ellenes, amelyre figyelemmel a támadott végzést az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.

Az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltételeit a népszavazási eljárásban hozott kúriai döntésekkel szemben az Abtv. 27. §-a és 29. §-a, továbbá a Ve. 233. § (1) bekezdése határozza meg.

Az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/01527-0/2019
Érkezett:	2019 SZEPT 25. Készítve: [Handwritten]
Példány:	4 Kezelőiroda:
Melléklet:	16 db [Handwritten]

A t. Fővárosi Ítéletábla a támadott végzésében az indítványozó által tanúsított magatartást minősítette jogsértőnek, továbbá az indítványozó terjesztette elő a Fővárosi Ítéletábla végzésének meghozatalára vezető felülvizsgálati kérelmet, ezért az indítványozó az **ügyben érintettnek** tekintendő, különös tekintettel arra is, hogy támadott választási határozat és bírói végzés az **indítványozó képviselőjelölti nyilvántartásba vételét utasította vissza**, ezért a támadott határozat kérelmező jogait közvetlenül érinti.

A támadott végzés az ügy érdemében hozott döntés, amely az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdésének védelme alatt álló indítványozói alapjogot, az ún. passzív választójogát korlátozta, az Alaptörvény 28. cikkében rögzített józan ésszel ellentétes, Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdésében rögzített további feltétel hiányában, az Övjt. 8. § (1) bekezdésének szűk, megszorító értelmezésével, mikor a Fővárosi Ítéletábla 1.Pk.50.024/2019/2. számú végzésének indokolásának 3. oldal 5. bekezdésében úgy fogalmazott, hogy

„Az Övjt. 8. § (1) bekezdése szerint a választópolgár csak egy településen, fővárosi kerületben, megyében fogadhat el jelölést. A 8. § (3) bekezdés a) pontja a vegyes választási rendszerre vonatkozó szabályként rendelkezik arról, hogy a választópolgár egyidejűleg a fővároson kívül egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs és egy megyei listás jelöltséget fogadhat el. Az adott esetben a kérelmező **településen kompenzációs listán** való jelölése és annak elfogadásával már nyilvántartásba került. Mivel a 8. § (1) bekezdés szerint a jelölt **csak ugyanazon településen** fogadhat el egyéni választókerületi jelöltséget, ezért a TVB a kifogásolt határozatával a kérelmező a **számú egyéni választókerületben egyéni választókerületi** független képviselőjelöltként történő nyilvántartásba vételét helyesen utasította vissza.”

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

Az indítványozó szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdésére figyelemmel az Övjt. 8. § (1) bekezdését milyen módon kell értelmezni jelen esetben, amikor a **Fővárosi Ítéletábla által helybenhagyott** **2019. szeptember 9-én az** **jelölő szervezetek** **állított közös kompenzációs listáján jelöltként szerepelt**, ezért a **egyéni választókerületben történt nyilvántartásba vétele a 2010. évi L. törvény 8. § (1) bekezdésébe**

ütközött.”, pedig mindkét képviselői hely [REDACTED] található, de az Övjt. 7. § (1) bekezdése alapján a megyének nem része a megyei jogú város, így az [REDACTED] kompenzációs lista az Övjt. alapján nem számít [REDACTED] k, ugyanakkor [REDACTED] szintén [REDACTED].

Álláspontom szerint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) összeférhetlenségi szabályok alapján sem lehetne akadályt képezni a 2 településen (valójában [REDACTED]) történő képviselő-jelöltségemnek.

Ismételen kiemelem, hogy az Övjt. 8. § (6) bekezdésének utolsó mondata alapján *“A választópolgár egyidejűleg **nem lehet** megyei listán jelölt és megyei jogú városban polgármesterjelölt.”*

Mind a TVB, mind pedig a Fővárosi Ítéltábla döntése a jogszabály téves értelmezésén alapult, az az Övjt. 8. § (1) bekezdésének az **Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdésébe ütközik**, mert az Övjt. 8. § (1) bekezdése nem alkalmaz olyan fordulatot, amely alapján a Fővárosi Ítéltábla is indítványozó nyilvántartásba vételét visszautasíthatta volna, hanem csupán lefekteti, hogy egy jelölt egy - azaz nem több - településen, fővárosi kerületben, illetve megyében fogadhat el jelölést.

Az Alaptörvény XXIII. cikk (1) és (4) bekezdésébe ütköző jogértelmezés téves voltát támasztja alá a jelöltség általános szabályozása is. Az Övjt. 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy *„A választópolgár **bármely** választókerületben választható.”* A választhatóság főszabálya tehát az Övjt. rendszerén belül az, hogy alapesetben **nincs korlátozva** a választópolgár ezen lehetősége, az Övjt. 8. § (6) bekezdésének utolsó mondatának kivételével.

Tehát ahol az Övjt. külön és kifejezetten nem zárja ki (mint az Övjt. 8. § (6) bekezdésének utolsó mondatában), ott úgy kell venni, hogy a választópolgár elfogadhat jelöltséget, ha egyébként az alaptörvényi feltételrendszernek megfelel.

Ahol pedig az Övjt. korlátoz, ott megengedően kell a korlátozás értelmezni. Ez következik egyrészt az előbb említett főszabályból, másrészt pedig a jelöltség alapjogi érintettségéből, továbbá az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdéséből is, miszerint **további feltételekhez** lehet kötni (sarkalatos törvényben) a választhatóságot is, ami viszont a józan ész és a magyar nyelvtan szabályai szerint sem lehet kizárás avagy összeférhetlenség.

A jelöltség törvényi szabályozása a **passzív választójog** intézményi megvalósulása, amely csak az Alaptörvény XXIII. cikkben lefektetett keretek között érvényesülhet.

„Alaptörvény XXIII. cikk

(1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és **választható legyen**.

(2) Az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező minden nagykorú állampolgárának joga van ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.

(3) Magyarországon menekültként, bevándoroltként vagy letelepedettként elismert minden nagykorú személynek joga van ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó legyen.

(4) Sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a **választhatóságot további feltételekhez kötheti.**”

Ezen cikk (1) és (2) bekezdése biztosítja adott személyi kör számára a **passzív választójogot** többek között az önkormányzati választásokon.

Habár az Alaptörvény ugyanezen cikk (4) bekezdésében felhatalmazást ad arra, hogy sarkalatos törvény a választhatóságot további feltételhez kösse, azonban a korlátozásnak az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ekkor is meg kell felelnie az alapjogok korlátozására vonatkozó követelményeknek (pl. arányosnak és szükségesnek kell lenni).

1/2013. (I. 7.) AB határozat [59]-[66] bekezdései

„[59] 5.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően a választójog korlátozásának feltételeit, követelményeit vizsgálta.

[60] Az Alaptörvény a választójog garantálása mellett szűk körben maga is meghatároz kizáró feltételeket. Így a XXIII. cikk (6) bekezdése értelmében nem rendelkezik választójoggal az, akit bűncselekmény elkövetése vagy belátási képességének korlátozottsága miatt a bíróság a választójogból kizárt. Nem választható továbbá az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgára, ha az állampolgársága szerinti állam jogszabálya, bírósági vagy hatósági döntése alapján hazájában kizárták e jog gyakorlásából. Az Alaptörvény XXIII. cikk (4) bekezdése szerint sarkalatos törvény a választójogot vagy annak teljességét magyarországi lakóhelyhez, a választhatóságot további feltételekhez kötheti. Az

Alaptörvény tehát kifejezetten csak az ismertetett esetekben teszi lehetővé a választójog kizárását. Az Alaptörvény a választójog más korlátozását, így annak a központi névjegyzékbe történő felvételre irányuló kérelem előterjesztéséhez kötését nem ismeri.

[61] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a választójogosultságból való kizárásra vonatkozó szabályoknak az alkotmány **választójogi klauzulájából** kell kitűnnie. A korábbi Alkotmány 70. §-ához hasonlóan az Alaptörvény XXIII. cikkének szövege is azt az értelmezést támasztja alá, miszerint az itt meghatározott választójogi feltételek köre zárt rendszert alkot. Ebből következően a választójogból való kizárás csak a XXIII. cikkben foglalt, kifejezetten nevesített esetekben lehetséges. Az Alkotmánybíróság ezt az elvet követte abban az ügyben, amikor a választhatóságra vonatkozóan a **70. §-on kívüli, más kizáró okot állító törvényi rendelkezés alkotmányellenességét mondta ki.** A 16/1994. (III. 25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejezetten deklarálta, hogy "nem lát alkotmányos lehetőséget arra, hogy a törvény az Alkotmány rendelkezéseiben foglaltakon túl a passzív választójogot kizáró okot állapítson meg." Ezzel egyidejűleg pedig megállapította, hogy a törvényben foglalt további kizáró ok a választójoghoz szükséges feltételeken túl, alkotmányosan nem indokolható módon támasztana újabb feltételt a passzív választójogi jogosultsághoz. (ABH 1994, 79, 82.) Ezt az álláspontját az Alkotmánybíróság a 339/B/1994. AB határozatában is megerősítette (ABH 1994, 707, 710.).

[62] Az Alaptörvény XXIII. cikkében foglalt kizáró okok zárt jellegét a (4) bekezdés szövege is megerősíti, amely szerint az aktív választójog teljessége csak magyarországi lakóhelyhez köthető. A választójogból történő kizárás kifejezett alaptörvényi nevesítése mögött az a garanciális szempont áll, hogy a választójog ilyen korlátozására kizárólag alkotmányozói, illetve alkotmánymódosítói hatalom birtokában, konszenzussal, a választójogra vonatkozó szabályok közé iktatva kerülhessen sor.

[63] Az Alkotmánybíróság tehát a választójogból történő kizáró okok zárt alaptörvényi követelményét az Alaptörvény szövege, illetve a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat alapján is irányadónak tekinti. Ezzel egyidejűleg az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a választójog gyakorlásának konkrét módja és részletszabályai az **Alaptörvény XXIII. cikkének, valamint az alapjog korlátozására irányadó I. cikk (3) bekezdése** alapján törvényben szabályozandók.

[64] 6.1. Az Alkotmánybíróság a 63/B/1995. AB határozatban utalt arra, hogy az Országgyűlés köteles az állami hatalom gyakorlásában való részvételt biztosítani, és ennek megfelelően köteles a választójog gyakorlásának rendjét és garanciáit kialakítani. Az ilyen (pl.

adminisztratív jellegű), a választójogosultság lényegét nem érintő feltételeket tartalmazó szabályokra is alkalmazandók az alapjogok korlátozására vonatkozó rendelkezések. Ennek megfelelően a 16/1994. (III. 25.) AB határozat kimondta, hogy "az aktív és **a passzív választójog [...] lényeges tartalmát törvény nem korlátozhatja.**" (ABH 1994, 79, 81.) A választójog gyakorlását tehát törvény az alapjog korlátozására vonatkozó alaptörvényi szabályok betartásával feltételhez kötheti, illetve korlátozhatja. Egy ilyen eljárási jellegű feltétel szükségességéről és arányosságáról döntött például az Alkotmánybíróság a választások két fordulója között kiadott igazolás ügyében [298/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 696, 699.].

[65] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak értelmében tehát az alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a **feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.** Ezért az Alkotmánybíróság az indítvány alapján a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Törvény az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe ütköző módon korlátozza-e a XXIII. cikk szerinti választójogot akkor, amikor azt a központi névjegyzékbe történő felvételre irányuló kérelem előterjesztéséhez köti.

[66] A Törvény a választási eljárás szabályozása keretében rendelkezik a központi névjegyzékről, illetve a központi névjegyzékbe vétel iránti kérelemről, s ennek benyújtását olyan feltételként határozza meg, amelynek hiányában a választójog nem gyakorolható. Ezáltal a központi névjegyzékbe vétel iránti kérelem a Törvény alapján az alapvető jog gyakorlása korlátozásának minősül, amelyre az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint kerülhet sor. Ennél fogva az Alkotmánybíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy van-e olyan alapvető jog vagy alkotmányos érték, amelynek védelme feltétlenül szükségessé teszi a központi névjegyzékbe vétel iránti kérelem Törvény szerinti benyújtását a választójog gyakorlásához."

Ezeknek a követelményeknek a részeleme, hogy az alapjogot korlátozó törvényi szabályt megszorítóan kell értelmezni, ahogy arra a **3/3015. (II. 2.) AB határozat [21] pontja** is rávilágított, amely alapján a jogalkalmazóknak

"[...] az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását **kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.**"

Ezen alkotmánybírósági kritériumnak a támadott bírósági végzés nem felel meg.

Előadom, hogy tisztában vagyok azzal, hogy a **Kúria a 2019. szeptember 23.** napján kelt **Kvk.III.38.036/2019/2.** számú végzésének **[31]-[32]** pontjában a szűk, megszorító értelmezés mellett foglalt állást, miszerint

[31] „A Kúria egyetértett az NVB határozatával abban is, hogy a fenti okfejtést erősíti, hogy nem csak az egyéni lista és megyei lista viszonylatában, hanem a településhez köthető jelölés fajták esetén **is fennáll az a követelmény** (egyéni lista – kompenzációs lista – polgármesteri jelölés), hogy csak azonos településen elfogadható. Ezen logikai érvek mentén helyes volt a határozat azon megállapítása, hogy megfelel az alapjogi korlátozás szükségesség és arányosság tesztjének az az értelmezés, amely a passzív választójogot a helyi önkormányzás alapjoga alanyainak adott csoportjához, meghatározott megyéhez és azon belül egy településhez köti.

[32] A szűkítő értelmezést indokló racionális érv, hogy közvetett képviselet esetén (a néphatalom gyakorlása választott képviselőkön keresztül érvényesül) jogos követelmény, hogy a képviselet feltétlen, teljes körű legyen. A képviselt választói közösségi joga, jogos elvárása, hogy az érdek-képviselet maradéktalanul érvényesüljön, más választói közösség érdekével ne ütközzön (mert az ebben a kontextusban összeférhetetlen). A választópolgár pontosan ismerje, hogy ki fogja képviselni érdekkellentét-mentesen. Ezáltal a Kúria egyetértett a határozat [17] pontjában foglaltakkal, mely szerint a jogszabály tartalmának ezen megállapítása az Alkotmánybíróság által lefektetett alapjogi korlátozás szükségességi és arányossági követelményét nem sérti.”

Ugyanakkor továbbra is kiemelem, hogy, mivel az Övjt. 8. § (1) bekezdése sehol sem írja elő kifejezetten (mint a (6) bekezdésben), hogy egy településen **██████████** gy jelölt nem indulhat egyidejűleg egyéni választókerületi és egy másik településen, de egy **██████████** megyében közös kompenzációs listás jelöltként (**██████████** gy ez az értelmezés kizárólag a **3/2015. (II. 2.) AB határozat [21] pontjába ütköző, korlátozó értelmezéssel** vezethető le.

A Fővárosi Ítéltábla jogértelmezése ellen hozható fel az is, hogy amennyiben az Övjt. 8. § (1) bekezdését úgy értelmezzük, hogy a **██████████** települési jelöltségnek ugyanabba a településbe kell esnie, mint az **██████████** kompenzációs listás jelöltségnek, akkor az Övjt. 8. § (3) bekezdése és (6) bekezdése **feleslegessé válna.**

Az indítványozó jogértelmezését erősíti a jelöltség általános szabályozása is. Az Övjt. 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy a választópolgár bármelyik választókerületben választható. A választhatóság főszabálya tehát az Övjt. rendszerén belül az, hogy **alapesetben nincs korlátozva** a választópolgár ezen lehetősége.

Végül pedig a Fővárosi Ítéltábla jogértelmezése elleni érv az, hogy az önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: "régi Övjt.") 25. § (3) bekezdéséből kifejezetten következett, hogy egy megyébe essenek a jelölések, így ha a jogalkotó valóban ezt kívánta volna, úgy hasonló (vagy hasonlóan egyértelmű) megfogalmazást alkalmazott volna. A régi Övjt. 25. § (3) bekezdése szerint "[a] választópolgár csak egy választókerületben fogadhat el egy kislistás vagy egy egyéni választókerületi és egy kompenzációs listás, továbbá egy fővárosi listás vagy megyei listás, továbbá egy polgármesteri, valamint egy főpolgármesteri jelölést." Ez a megfogalmazás előírja, hogy jelölési típusonként (kislistás, egyéni választókerületi, stb.) csak egy fogadható el, méghozzá úgy, hogy ezek egy választókerületbe essenek. Látszik tehát, hogy kételemű a norma, és csak mindkét elem megléte esetén értelmezhető úgy, ahogy azt a Fővárosi Ítéltábla tette. Az Övjt. fent idézett 8. § (1) és (2) bekezdései azonban csak az egyik elemet őrzik meg, azt, hogy jelölési típusonként egy jelölés fogadható el, de nem kötik ki, hogy ezek ugyanabba a választókerületbe essenek.

Álláspontom szerint az elsőfokon eljáró HVB helyesen, a jogszabályok adta keretek között vette nyilvántartásba indítványozót 2019. szeptember 09. napján egyéni választókerületi független képviselőjelöltként (is).

A panaszos/indítványozó **nem adja hozzájárulását** ahhoz, hogy jelen indítvány az Alkotmánybíróság honlapján (vagy egyéb módon) közzétételre kerüljön.

██████████ 2019. szeptember 24.

Tisztelettel:

██████████
indítványozó

képv.:

dr. Litresits András ügyvéd sk.